

עם "הפדגוג":

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 15.50 קראָנען, לחצי שנה: 7.76 קראָנען, לרבע שנה 3.90 הראָנען.

ברומיה:

לשנה: 6 רו״ב, לחצי שנה: 3 רו״ב, לרבע שנה 1.50.

בישאר ארצות:

באשרנו לשנה: 13 מארק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פרנק. בער חלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פמים 38 ה/ 15 ק׳.

תנאי ההתימה.

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה:

לשנה: 4 רו״כ, לחצי שנה: 2 רו״כ, לרבע שנה: 1 רו״כ.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק. מחיר כל נומר 10 קאפ'י, 25 העללער.

קר'קור, יום די, חי שנט תרסינ.

בליון יוני

Krakau, 11 Februar (29 Januar) 1903.

תקן: אשת רבי עקיבא (שיר), יעקב כהן. — פירות של חמשה עשר (ספר), יהורה שטיינכרג. — המשה עשר בשבט (ציור), ג. טשורני. — הרסיני (ציור). — רבי יופף דילה רינה (אגדה המשך), ש. ל. נרדון. הודים בכרוזליה (ציור). — הפלג הסתום (אגדה מוף). ז. שניאור. — הדשות. — ידיעות שונות. — מודעות.

אשת רבו עקיבא."

ראשה יפף באין אונים מול כְּתֵפָה וּתְנּימָה אָת שְמוּרוֹת עִינִים על־כַּרְחָן עֹצְמֶת : עוֹמֵד נַלְנַל הַפֶּלַךְ, וַחֲשְׁכָּה וַעַנִּימָה אִתָּה עַלִיתָה נִרְדַּמֶת ;

> יַבְל שַּׁן־אַכְבָּר עוֹד חוֹרָקָה וּכְאַץ מְנַפֶּרָת. וּשְׁאָר הַנֵּר יָהֵל עוֹד הַלֶּלְ פִּנְּתָה. יָהֵל חֵלֶּלִן פְּנֶיהָ: יִפְּעָתְן חִנֶּרֶת הַפִּרָלְכוֹת בִּשְׁנְתָה.

וָהִיא חוֹלֶטֶת חֲלוֹם: אִישָׁה שָׁב ַרבּ־תְּשִׁיָה אַחֲרִיוֹ לְהַלֹּ תַּלְמִידִים וְּקְהַל עָם אַחֲרִימׁוֹ נַם אָבִיהָ בַּבָּאִים... וָהָיא – רַק בּוֹכָיָה וּמַחַבְּקָה אֶת שְׁנִימוֹ...

מָתוֹךְ בִּכְיָה הִתְעוֹרֵר: הַנֵּר הַם וְכָכָה אַךְ הִנָּה בָּאֶשְׁנָכ הַפַּהַר וְוֹרַהַ. עוֹר בָּה תּוֹכֵס הַחֲלוֹם. אַךְ חִישׁ מַהַר הַוֹא שְׁבָה וְטִוֹּה לְאוֹרָ הַיָּרֵה...

ינגקב בתו

*) בת כַּלְכָּא שׁבוּע העשיר שהיתה לאשה לַעַקְיבָא בּן יוֹסְף הרוֹעה לַמְרוֹת רְצוֹן אָבִּיה, אשר נּרש אותה מבּיתוֹ. היא עוֹררה אֶת אִישִׁה הָאָהוּב לָה לָלָכת אֶל הַיִּשִּׁיבָה לְלָמֵר תּוֹרָה עַר הַיּוֹחוֹ לְנָרוֹל בִישִּׁרְאל שהיה בישיבה סבלה מחסור יעני

פרות של המשה עשר. אפים

(מפור).

2 2 2

בְּחַדְרוֹ שָׁל שְׁמוּאֵל הַמְלַמֵּד הְיוּ לוֹמְדִים נְעָרִים — רַק מִבְנִי הְעַנִיִים; וְהָיָה אָם בָּא אִישׁ לְפְנֵי שְׁמוּאֵל הַמְלַמֵּד לִמְסֹר אָת בְּנוֹ הַעְנִיִים; וְהָיָה אָם בָּא אִישׁ לְפְנֵי שְׁמוּאֵל הַמְלַמֵּד לִמְסֹר אָת בְּנוֹ עַנִי יִּי וְאָשׁל הַמְלַמֵּד אַת הָאָב: "הָעִשִׁיר אָנִי יִּי שְׁלָהוֹ מֵעל בְּנִיוֹ, וְלֹא קִבּל אֶת בְּנוֹ עָנָה הָאָב: "עֲשִׁיר אָנִי יִּי שְׁלָהוֹ מֵעל בְּנִיוֹ, וְלֹא קִבּל אֶת בְּנוֹ בַּתְרוֹ.

וְאָהַב שְׁמוּאֵל אֵת תַּלְמִידִיוּ, וַנִּם תַּלְמִידִיוּ אָהַבּוּדּוּ ; וּאָל כָּל יַּאָב הְלָבְּי תַּלְמִידִיוּ סוֹבבִים אוֹתוּ וּדבקים פּוּ. אַשֶּׁר הָלָבְּ, וְּבָבֶל אֲשָׁר יָשַׁב — הֵיוּ הַלְמִידִיוּ סוֹבבִים אוֹתוּ וּדבקים פּוּ.

וְרָאוּ אוֹתוֹ שוֹנְאָיו וּמְקַנְּאִיו בְּתוֹךְ עַמוֹ הַקְּטוְ הַזֶּה וְאָמְרוּ: הַנָּה הַתַּרְנִגֹלֶת עַל אָכָּרוֹחִיהָ !״

ולא יָדְעוּ הַפְּתָאִים הַלְּלוּ, כִּי לֹא אֶת גְּנוּתוֹ') הַם אוֹמְרִים, כֵּי אָם אֶת שְׁבָהוֹ שָׁל שְׁמוּאַל וּנְנוּתָם הַם, שָׁהַם כְּל־כַּךְ רְעִים, עַד כִּי אָם אֶת הַיְלְדִים הַתְּמִימִים אִינֶם יְכוֹלֵים לַאֲהֹב. וֹשְׁמוּאֵל הוּא כֵּי אֲפָלוּ יַלִדִים כַּכִּירִים כּוֹ וָאוֹהַבִּים אוֹתוֹ.

וּכַבּקְר־בַּבּקְר יָקּוֹמוּ הַתּּלְמִידִים הַטּוֹבִים וְעַוְבוּ מַהַר אֶת בֵּית אֲבוֹהָם, וְרַצוּ הַחַּדְרָה לְקְבֵּל אֶת בְּנִי מוֹנָם וְלְשְׁמֵעׁ תּוֹרָה מְפִּיהוּ; אֲבוֹהָם, וְלְשִׁמְעׁ תּוֹרָה מְפָּיהוּ; וְהַתְּפָּאֵר כְּל נַעֵּר וְנַעֵּר בִּלְבְבוֹ לֹאמוֹ: ״אֲנִי אָהַיָּה הָרָאשׁוֹן, אֲשֶׁר אֲבָרְּדְּ אֵת מוֹרִי בְּרָבַת הַבּּקְר.״ אֲבָל תְּמִיד הָיוּ בָאִים כְּלְם הַחַּדְרָה בְּרָנַעְ אָחָר, וּכְאַלוּ הְיָתָה בְּכָלְם נְשְׁמֵה אַחַת – קְראוּ כְלִם בִּקוֹל אָחָר:

ישלום עליה, רבי ומורי! -

עלֵיכֶם הַשָּׁלוֹם, תַּלְמִידֵי, הַבִּיבֵי! עַנָה שְמוּאֵל בְּבְּנִים בְּשְׁלוֹם, תַּלְמִידֵי, הַבִּיבֵי! עַנָה שְמוּאַל בְּבְּנִים מָאִירוֹת וְיָשָׁבוּ לְלְמִד מִתּוֹךְ שִׁמְחָה.

קרה פַעם אַחַת — זָה הִיָּה בְיוֹם "חֲמִשׁה עָשׁר בִּשְׁבְט״ — קְרָה לכלם מִקְרָה אָהָר: כִּלָם אחַרוּ לבא הַחַדְרָה.

יַדְעוּ הַגְּעָרִים, כִּי הַמִּשָּׁה עָשְׂר״ הַיּוֹם. בְּיוֹם זָה מְבִיאִים הַתַּלְמִידִים אֵל חַדְרָם מָפָּרוֹת אֵרֶץ יִשְׂרָאֵל: תְּמֶרִים, רַמּוֹנִים, צְמִּוּקִים, שָׁהַם, לְפִּי דָבְרֵי הָרַבִּי, עִנְבִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּחִיוֹתָם תְלוּיִם שְם אֶשְׁכּוֹלוֹת עַל גַּפְנָם, הִיוּ רַעָנֵנִים, גְּדוֹלִים וּמְלֵאִים; אֵךְ מִיוֹם שׁנְּלוּ

מַאַרְצֶם לְהוּין לָאָרָין צָמָקוּ וְיָבְשׁוּ; וַאוּלָם גַּם בְּהַוּוֹתָם יְבְשׁים, עוֹדֶם מִתוּקִים וְשוֹבִים הַרִּבָּה יוֹתַר מִן הַשִּׁוֹפִים הַמְּלֹאִים וְהַגְּדוֹלִים.

אָבַל הַפּרוֹת הַלְּלוּ הַם בִּיֹקֶר: אֵינָם נְקְנִים אֶלְּא בְּּפְרשׁוֹת, וְפִּרְשׁוֹת אִינָן מְצוֹת בִּידִי בִנִי עָנִיים. בְּּרשׁוֹת צְרִיךְ לְבַקְשׁ מִאת אַבָּא וְאָפָא, אַךְּ אַבָּא מַבִּישׁ בְּכַעַם וְשׁוֹתְק, וְאִפָּא נוֹזִפְת וְאוֹמִרת: "מֹהִי מִתְיבַשׁׁ מְדְאַנָה: מִאין אֲקָה כָּבֵּר לְחִם לְאֵרְחֵת הַיּוֹם? וְרַעַבְתן וָהְ— מִתִיבַשׁׁ מְדְאַנָה: מִאין אֲקָה כָּבֵּר לְחִם לְאֵרְחַת הַיּוֹם? וְרַעַבְתן וָהְ— לְפֵּרוֹת הִיּא הַאָּב ')!"

עריך לְהַתְּיָאִשׁ הַיּוֹם מפּרוֹת, — גָּמֶר נַער אֶחֶד כְּלְבּוֹ, —
אַבל אִיכְכָה אָבֹא הַחַדְרָה בְיַדִים רֵיקוֹת, כְּשֶׁעָה שָׁבֵּל נַער וְגַער בָּא
וְיַדִיוֹ מְלֹאוֹת פַּרוֹת ?! מוֹב כִּי אָאַחַר הַיּוֹם מְעַשׁ, וּבִין כּה יאָכְלוּ
הַנְּעָרִים אָת פַּרוֹתִיהַם !

וְכָּבָה חָשַב כָּל נַעַר וְנַעַר בְּלְבּוֹ, וַיִּאַחַרוּ כִילֶּם; וַיִּבֹאוּ כְּלֶּם בָּרַנַע אֶחָד אֶל הַחַדָּר.

אָישׁ אִישׁ מַהָּם הָבִּישׁ לְאָרין, לְבַל יִראָה בְעִינֵיו אֵח הַהְּאָנִים הַפְּלֵאוֹת וְהַהְּמִּרִים הַפּוֹצְצִים־לֹחִים, הַצְּמִיקִים הַשְּׁחַרְחוֹרִים וְהַרְמוֹנִים הָאַבְיוֹה הָאָבְים הַשְּׁחַרְחוֹרִים וְהַרְמוֹנִים הָאָבְיוֹה אָישׁ מִהָם הַשְׁב בְּלְבּוֹ, שַׁבְּל חֲבְרִיוֹ מַבְּיִם בְּיִשְׁאִי, אֲבָל כַּאֲשֶׁר רָאוּ מַבִּים בְּוַשְׁאִי, אֲבָל כַּאֲשֶׁר רָאוּ מַבִּים בְּיִקוֹת וצוֹחַקִים בְּחַשְׁאִי, אֲבָל כַּאֲשֶׁר רָאוּ אַהַרִי כֹּן, שַׁבְּלֹם בְּאוֹ בִּיִבִם רִיקוֹת, נְחָמלֹא לִבָּם שִׁמְחָה.

- ינם אתה לא הבאת כלום ⁻
- אַבָּא אָמַר: אַין כָּסף. אַנִי בָּכִיתִי, והוּא לֹא נַחְן.
  - אָבִי שָׁתַק, אַבָּל נָתוֹן לֹא נְתַן כִּאָבִיךְּ. נָאָתָּה יִּ
- אַנִי טִשִּיתִי עַצְמִי כָּבוֹכָה, אַבְל אַמָּא קַדְמָה וּבְכְתָה... —
- גַּם אָמֵי הָפָּצָה, פַמְרומַנִּי, לבפוֹת, אֵבֶל הַתְחִילָה גוֹעֶרת.
  - ימה נעשה היום בשעת החפש: —
- _ רַעיון מוֹב עָלָה עַל לְבִּי עְנָה בְצֵלֶאל הַנְּרוֹל שְׁבְּנְעָרִים __ הָבָה יְסַפַּר אִישׁ אִישׁ מאָהְנוּ אֵיווֹ מַעֲשִּיָה יָפָה, וּבַלְבַר שְּׁחְהָיָה מַעְנִין הַכִּישָׁה עָשׂר.
- או על דְּבֵר אֶרֶץ־יִשְׁרָאֵל הוֹסיף גַער אַחַר אֶרֶץ־ ישרָאַל הִיא מקום הַפַּרוֹת הַמְתּוֹקִים שׁאוֹכָלִים הַיּוֹם.

¹) מתאוה, ²) מאומה.

י) גנות – חרפה.

נס על דַּבַר יָערִים וַאִּילְנוֹת הַאַיַע בִּנְיָמִין הַאָּשְׂן הַאָּשְׂן בַּאַשְׂן בַּאַשְׂן בַּאַשְׁן בַּאַשְׁן בַּאַשְׁן בַּאַשְׁן בַּאַילְנוֹת!

ונם על צפרים, הלא הצפרים הם שכני האילנות, כמו שכתוב בפרוש: מבין עפאים יתנו קול ו"

וַתִּישֵׁב הָגַעְצָה בְּגַעִינֵי כָּל הַתַּלְמִידִים; וְכַּאֲשֶׁר הִנִּיְצָה שְׁעַתְּד הַחַפִּשׁ, הַפִּילוּ גוֹרֶל מִי יְםַפֶּר רָאִשׁוֹנָה, וַיְּפּל הַנּוֹרֶל עַל בְּצַלְאֵל.

וּבְצַלְאֵל מַעְמִיד פָּנִים שֶׁל "ראשׁ הַמַּדְבָּרִים", מְקַמֵּט מְעַט אָת מָצְחוּ, מַתְנָה מֵראשׁ, שֶׁלֹא יַפְּסִיקוּהוּ בְאָמַצְע, וּמַתְחִיל לְסַפַּר:

- __ הַדָּבֶר הָיָה בְּשֶׁבְּבֶר הַיָּמִים; עוֹד בְּשֶׁבֶם יֹשֶׁנוֹלֵד תּיַבַל קַוְן ____ לושיש הַבַּרְזֶל הָרִאישוֹן; וְהַיַערים לֹא יְדְעוֹ עוֹד אֵימֵת קַרְדֹּם, וְהַצְּמְחִים לֹא נְקְמָפוּ עוֹד בִּידִי אָרָם, וְרַק בַּאֲשֶׁר הִנִּיעָה עָתְּם לְמִיּת, הַיוּ מֵתִים מִיתָת נְשִׁיַּקָה...
  - מה זאת מיתת נשיקה ? שאל בנימין הקטן.
    - מיתת נשיקה היא מיתה ביבי שמים.
      - ? ומיתה בירי שמים מה היא?
- מיתה בידי שְׁמִים הִיא. שׁלֹא בִידִי אָרֶם. אֲבָל אַל פסיקני, קַמֵּן ו
- אָז עוֹד לא חַל ראיש הַיִּשְׁנָה לְיעֶרוֹת בַּ.חַבְּישָׁה עִשְׂר בִּישָׁבַּט״.
  - יאימתי חל ? --

אַימֶתֵי ? בְּנַדָּאי, בְּכֶל יוֹם שָׁהָיוּ רוֹצִים, הָיּוּ עוֹמְדִים יִּמְהַפַּלְלִים. הַלֹּא יוֹרְעִים אַהָּם, שָׁהָאילָנוֹת הַם בְּעַלֵּי תְבִּלְה״! וְאוֹלֵי הְיוּ עוֹשׁים רֹאשׁ הַשְּׁנָה בְּעָת שָׁהַרֵבָה צִפְּרִים בָּאוּ אֱלֹ דַנְּעֵר. אֶת וֹאֹת אַינִי יוֹדַעַ בְּרוֹר; אָבֶל בָּרוֹר הַדְּבָּר שַׁלֹא בַחֲמִישָׁה עָשְרֹ חָל.

- ימַהִיכָן בְּרוּר לְדְּ הַדְּבָּר יִ -
- אָם לֹא כֵּן, לֹא הָיָה וְלֹא נָבְרָא כָּל הַפְּפִּיר הַזָּה, שַׁאַנִי אַם לֹא כֵּן, לֹא הָיָה וְלֹא נְבְרָא כָּל הַפְּפִיר מַרֹאִשׁ יִּ רוֹצִים מְבְּאִשׁ יִּ רוֹצִים פּוֹםֶק אָנִי לְנַמְרָה.
  - לא, לאו ספר, ואנחגו נחריש.
    - הישבעו ליו –

כָּל הַנַּעָרִים הוֹצִיאוּ אֵת צִיצִיוֹתִיהָם וּנִישָּקוּן, וּבַצַּלְאַל שָׁב אֶל ספּירוֹ :

אָז לא חֶל עוֹד ראשׁ הַשְּׁנָה לְאִילְנוֹת בַּחְמִשְׁה עָשְׂר, — אָז לא חֶל עוֹד ראשׁ הַשְּׁנָה לְאִילְנוֹת בַּחְמִשְׁה עָשְׁר, וּיָנְדְּלוּ הַיַּעַרִים לְרָחְבָּם וֹלְעָמְקִם.

- רַק שְׁמֵּלָה אַחַת, בְּצַלְאֵלוּ מַתִּיר אַתָּה לִי אֶת שְׁבּוּצְתִי ?
  - מחיר אני, אבל רַק שאלה אָחָתוּ
  - מהוע רַק לְרָהבָּם וּלְעָמִקם וַלֹא לְנְבַהָם ? מהוַע רַק
- אָת זאת הָפַּצְתִּי בְעַצְמִי לְבָאֵר לֶכֶם: הַמְּה וְרָאוּ, פֶּן יִנְבְּהוּ בִּיְבָּתִר הַרָבָּר הַנְבָּהוּ, עַד בִּי יְנָעוּ עַנְפֵיהָם בִּיֹשְׁמֵים הַקְּדוֹישִים, בַּיֹשֶׁמֶישׁ הַקְּדוֹישׁ וּבַכּוֹכָבִים הַקָּדוֹישִׁים!
- נַינְרָּלוּ הָעָצִים לְרָחָבָּם וּלְעַמְקָם, וְלֹא נוֹעַווּ גַם לְהַבִּישׁ בִּפְנֵי הַשְּׁמִים, וַיִּרְיוּ הָעָצִים אֲשִׁר בַּיָּמִים הָהַם – נַנְּסִים.
- ניםתַבּכוּ הָעצים איש בענפי רַעָהוּ, עַד כּי לֹא יָכְלוּ עוֹד קַנֵּי הַשְּׁמָשׁ לַּהָדר בִּעָד הָעָלִים, וַיִּדִּי חֹשָׁךְ בִּיצַר: וְהָאַדְמָה, אֲשֶׁר מְחַהַת לִעצים, לֹא יָדְעָה אָם וֵשׁ שׁמִים פְּרוּשִׁים מִמְּעַלֹּ.

ובין הַפּבָכִים מֶצְאוּ לָהָם מְקְלָט : זְאָבִים, שׁוּעֻלִּים, אַרְיוֹת, נִמְרִים וְכַל חַיָּה טוֹרַפָּת.

וְאִילְגֵי סְרָק עוֹד לֹא הָיוּ אָז בּיְעַרִים: בְּל הָעַצִים לְמִינֵיהָם נשאו פָרִי מַתוֹק לְחַדָּ.

- כתמרי ארץ ישראל ? -
- פַמעט כְּתִמֵרִי אָרָין יִשְׂרָאֵל; אֲבָל בְּגִי הָאָדְם לֹא אָכְלוּ מְן הַפּּרוֹת הַמְּתוּקִים הָהַם, כִּי פָּהָדוֹ לְבוֹא אָל הַיַּעַר מִפְּגִי הָאָריוֹת וְהַנְּמַרִים, אֲשֶׁר נָסְתְרוּ שָׁם: יַיִּפְּלוּ הַפַּרוֹת עַל הָאָרֶץ וַיִּרְקְבוּ, וְאַהְרֵי כֵּן הָתערוּ בַאָּרֶמָה, וַיִּשְׁלְהוּ בַּדִּים.

וְשָׁנָה שָׁנָה נוֹפָּלִים פַּרוֹת וְעוֹשִׁים בַּדִּים ; וְהַבַּדִּים הוֹלְכִים וְרַבִּים, הוֹלכִים וּנָדְלִים, הוֹלכִים וּמָתַפַּתַּהִים.

וְיָבֶקם דּוֹר חֶדֶשׁ בַּיַער: עצים צְעִירִים, רְעַנְנִים, יָפִים, וְקוּפִים! צַּף קַמֵּט קַל לֹא נַרְצָּה עַל קַלִיפָּתִם.

וירבו הצעירים, ויצר המקום ביער.

וְהַזְּקנִים הָיוֹ צְּמָגָם סַבְּלְנִים נְּדוֹלִים, גַּם הַרְשׁוּ לַצְעִירִים לְשְׁלֹהַ אֶת עַנְפִיהָם הַרַכִּים אֶל בִּין עַנְפֵּיהַם הַפְּבוּכִים, הָעַנְפִים הַזָּקְנִים; וַלֹּא הָקְפִּידוּ גַם אָם שְׁמוּ הַצְּעִירִים עָנָפִים עַל שִׁכְמֵיהָם וְגַּזְעִיהָם, אֲבְּל הַצְּעִירִים הַתְּחִילוּ לְהָתְאוֹנֵן: "צֵר לְנוּ הַמְּקוֹם! אֵיזָה דֶרֶךְ כָּסֵל בְּחַרְתָם לְכָם, זְקְנִים, לֹצְמהַ אַךְּ לְרחַב זּ! הַשְּׁמִימְה, הַשְּׁמִימָה! נְּנְבִּיהַ אֶת עַנְפִינוּ למעלה ו"

ניַחַרדוּ הַזַקְגִים לַדְבָרֵי הַצְּעִירִים, כֵּי חָשְׁבוּ אֶת הַדְּבָרִים לְחַרוּף וגדוּף כּלפּי הַשָּׁמִים הַקְּדוֹשׁים נַיְקְרָאוּ:

- קה אַתם אומרים, נערים שובבים ?! לשמים זו לשמש ?! לפובבים הַקָּדוֹשׁים ?! לפובבים הַקָּדוֹשׁים ?!
- ומה כל הַצְּעָקָה, שַׁאַתָּם מַעַמִידִים עַלִּינוּ, נַנְּסִים ? ענוּ בְּצְעִירִים אַרְרַבָּה, אַס קרוֹשִׁים הַיִּשְּמֵים בַּעִינִיכִם, הַלֹּא טוֹבּ לְנוּ לַיִּהְתִּיִים אַלִירָם, וְנִקְרֵּשׁ נַם אָנוּ !

ניהי ריב בין הַזְּקְנִים וּבִין הַאֲעִירִים, וְגַם דְּבֵּי הַיַּעַר הַתְעָרְבּוּ בַּדְּבֶר וְחִוּיּ אֶת דַּעָתָם, בִּי צִדְקוּ הַזְּקְנִים בְּרִיכָם; אֲבֹל הַאֲעִירִים הַנִּיעוּ עֻלִיהָם בְּרֹאשׁ: יוֹדְעִים אַנְחָנוּ אֶת הַפְּצִכָם, פְּרִאִים! סבכים הְדִישִׁים דְּרוּשִׁים לְכָם בְּעַד בְּנֵיכָם הַקְּטִנִים! צַר לְכֹם עַל חִשׁבַּת הַיְּעַר שׁתְּתִמְעִמוּ הַשְּׁמִיְמָה, הַשִּׁמִיְמָה נְתְרוֹמֵם! רַב לְנוּ לְהִשׁתְרֵג וּלְהַתְפַּתּל יַחִד; תִּרְאֶה גַם אַדְמִתנוּ, שׁיִּשׁ שׁמִיִם בּהִירִים מִפּעַל!

וַיִּקְצָפּוּ הַצְּעִירִים עַל הַוָּקְנִים, וְהַוַּקְנִים – עַל הַצְּעִירִים. מה

עשו ? עמרו וַקְבְעוּ "ראשׁ הַשְּׁנָה״, וַיָּקוּמוּ הזַקְנִים לְהַתְּפּּלֶל

- יוהצעירים ?
- הצעירים, הם צעירים, לא יְרעוּ "עברי".

ניִתְפַּלְלוּ הַזָּקְנִים לַישְּמֵוֶם, בִּי יִשְלְהוּ. רָווֹן, הוֹב וַהַנְּמֵל^י) על הַדּוֹר הַצָּעִיר הַפַּלְעִיב בַּקְרוֹשִׁים.

מושב שָׁנְמוּתוּ – קרָאוּ הַוְּקַנִים – וְלֹא יְחַדּשׁוּ מִנְּהָנִים – וְלֹא יְחַדּשׁוּ מִנְהָנִים – וְחַלּוּל קָרָשׁ בַּיָּצָר וּ

וַהַרְבָּה אִילְנוֹת אָמְרוּ: מוּשֵב שָׁנִּישְׁאֵר עֵרִירִים, מְהוֹלְיר בְּנִים מְהַלְלִי קְדִשׁ בָּאַלָּה!

אַבְנֵי בִּרְרּיּ (יִ

וַיֵּצֵא קֶצֶף נְּדוֹל עַל הַיַּעַר, וַיָּבֵא כוֹ רְזוֹן וְחֹרֶב וַהַנְּמֵל, וַיְּמִיתוּ
צעירִים וּזָקְנִים בְּמִיתוֹת מְשְׁנּוֹת; וְנֵם אֵלֶה שֶׁנִשְׁאֲרוּ בַּהַיִּים בָּא רָקְב
בּלְבַם. בַּשׁנָה הַהִּיא נוֹלַד "תוּבַל־קִין״ – אֲבִי לוֹמֵשׁ קַרְדְּמּוֹת הַבַּרְיֵל;
נעל הָאילְנוֹת, אֲשֶׁר הִתְּפַּלְלוּ עַל הָערירוֹת״ ') יְצָא גְזַר דִּין, שִׁיִּשְׁאֲרוּ
צִילְנִי כַּרְק לְעוֹלִם וַעַד.

ולמען אַשר לא יוֹסִיפּוּ עוֹד הַעצים לְהַתְּפּלּל תְּפּלָה רָעָה בּוֹאָת יצָא נְזֵר דִּין עַל הַיַּער, שִׁיָהוּל ראשׁ הַשְּׁנָה שׁלוֹּ

ישלא להוליד בנים, הפלא להוליד בנים, ¹

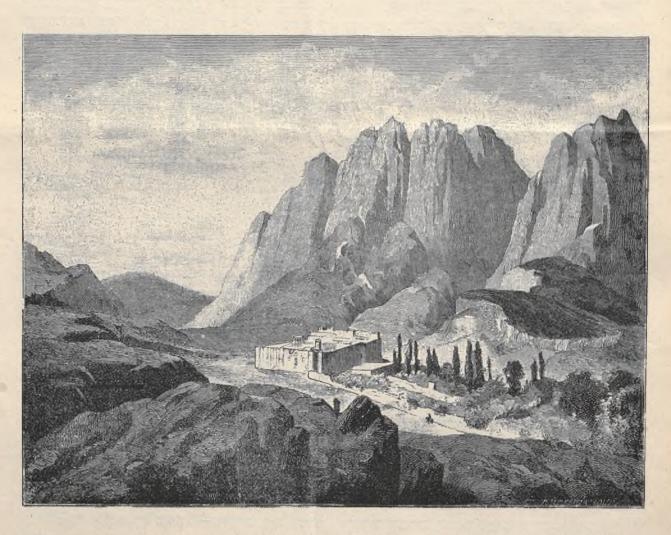
בָּהדִישׁ שֶׁבָשׁ, עַת עֲצִי הַיַּעַר שְׁקוּעִים בִּיְשְׁנַת הַהַּדֶּף, וְכֶל צְמְהַי הָאַדְמְה נָמִים חַהַת מְכָמַה הַשְּׁלֶג.

נָטְרָ בְּנָהְ בְּנְעָר בְּיִשׁן כָּל יְמֵי הַחֹרֶף, עַל אֱשֶׁר עָנַר לְרִיב, וְעוֹרֵר אֶת הַנַּנָּסִים הַזָּקְנִים עַל הַאָּעִירִים הַשׁוֹאָפִים לְמְעַלְה.

שְׁמוּאֵל הַמְלַמֵּד שָׁכַב אֶז עַל מְשָּׁתוֹ, שָׁכַב וָהַעַלָּה עָישָׁן מְתּוֹךְ מִקְמַרְתּוֹ הָאֶרְכָּה; וּבְשָׁמְעוֹ אֶת שֵׁיהוֹת הַנְּעַרִים, וַיִּישׁב בְּעִינֵיו, וַיִּרָב לֶהַעַלוֹת עָשָׁן מִמְּקְמַרְתוֹ לְבַל יִרְאוּ הַנְּעָרִים אֶת פְּנָיו, וְלֹא יִתְבֵּישׁוּ לְהַפֵּר אֶת הָפּוּרִיהַם.

(מוף וְבֹא).

יהידה שמנפרג.

כש רַבִּי יוֹםף דֵילָה רֵינָה. פש

(אַנְּדָה).

נַיָהָי בָּהְיוֹת הַבַּקְר וַיָּקְם רַכִּי יוֹסֵף הַילָה רֵינָה נַחֲמֵשֶׁת הַּלְמִידִיו וַיִּצְאוּ מִירוּשְׁלֵים וַיֵּלְכוּ צָפּוֹנָה. הַמָּה כָאוּ עד הַר הַבַּרְמֶל וַיָּסוּרוּ אֶל מְעָרַת אֵלְיָהוּ אֲשֶׁר מִמּוּל הַיָּם הַנְּדוֹל. הִיא הַמְּעָרָה אֲשֶׁר הִתְּחַבֵּא כָה אֵלְיָהוּ הַנְּבִיא מִפְּנֵי צַּחְצָב מֶלֶךְּ וִשְרָאֵל, וַיַּלִינוּ שָׁם.

וֹיְהִי בַּחֲצוֹת הַלְּיָלָה וַיִּשְׁבוּ לְּקוֹנֵן עַל הָרָבּן בִּית הַמְּקְדָשׁׁ, כְּמִשְׁבְּטָם מָדֵּי לַיְלָה בְלַיְלָה -וַתִּמְלֵא הַמְּעָרָה אוֹרוֹת נְּדוֹלִים, אֲשֶׁר לֹא רָאוּ עוֹד כְּמוֹהֶם. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כַּרָאוּ:

שַר אָנה בִּבִּיה בִצִיוֹן וּמִסְפֵּר בַּירוּשׁלִים?״

נַיֶּחֶרְדוּ אִירוֹת הַמְּעָרוֹת. וַיֶּחֲרַד כָּל הַר הַכּרְמָל וַיִּרְעַם הַיָּם מִמּוּלוֹ ; וְנַלִּים אַדּיִרים הַתְנַשְּׁאוּ בְּקוֹל שָׁאוֹן נְּרוֹל וֹבְּרָקִים הִבְּרִיקוּ וֹרְעָמִים הָרְעִימוּ לְעַמְּיֵם בַּמַּרוֹם.

וְהַנֵּה הֵם עוֹמְדִים ְבְּתַחְתִּית הָבָר, וְאִישׁ זְכֵּן יְרֵד מָמֶּרְבֶּבֶת הָאֵשׁ וַיִּתְיַאֵב לִפְּנֵי רַבִּי יוֹמֵף וְתַלְמִידִיוּ.

וּפְגי הָאִישׁ הַזָּקן מָאִרים שַּבְּעָתִים בְּאוֹר הַקּמְהּ וְצִינְיוֹ – שַׁבְעָתַיִם כִּבְרֹק הַבְּרָק וְשַׂעֲרוֹתְיוֹ–שַׁבְעָתַיִם כַּבְּקוֹי הַשְּׁחַר, וְהוּא עָטוּף כְּלוֹ בְעַנְגִי טהַר לַלִּים הַמְרַחָפִּים עַל פְּגִי הַנָּבִיא הוּא נִיּפְּלוּ עַל פְּגִיהָם.

ער אָנָה בַּכְיָה בְצִיוֹן וּמְּהָפֵּר בִּירוּשְׁלְים ? ז – כְּרְאוּ יִלְלָה.

ער אָנָה בּרָנָה בָצִיּוֹן יִי רַעַשׁ הֵר הָהָר לְּעֲמְתָם.

עד אָנָה בּכָיָה בְצִיוֹן? – הָרְעִים הַיָּם הַנְּרוֹל – לְעָמָתָם.

וְהַנָּה קוֹל קוֹרֵא:

יוֹפַף, וּוֹפַף ! חֲזַק וַצֵּבְּץ. צֵּל תִּירָא וַצֵּל תֵּחָת! קוּם, יַלַךְּ צְפַתָּה וּבָאתָ עַד קְבוּרַת שָׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְשָׁם אוֹדִיְעַךְּ צֵּת צֵּשֶׁר תַּעשָׁה.

נַיִּשְׂאוּ אֶת עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהַנָּה נַעֲלֶה רֶכֶב הָאֵשׁ וְסוּכֵּי הָאֵשׁ אֶל בֵּין הָעַנִים הַבּוֹעַרִים כְּאָשׁ לֶדָבָה – וַיְּעֻלִמוּ.

אָבִי, אָבִי, הֶבֶּב יִשְּׂרָאֵל וּפְּרָשָׁיוּ ! – ֻקְרָא רַבִּי יוֹםף דִילָה רַינָה וַחֲמֵשֶׁת תַּלְמִידִיוּ וַיִּפְלוּ שֵׁנִית עַל פְּנֵיהֶם אַרְצָה וַיִּבְפּוּ בָבִי מֵּר מָאִר. בְּבָה שְׁבְּבוּ לְאָרֶץ עַר אוֹר הַבֹּכִר.

הפקר אור וַיָּקוּמוֹ הָאַנְשִׁים וַיַּלְכּוּ לְּדַרְבָּם. וַיְּבֹאוּ לְפְנוֹת עֶרָבּ עַד טְבָּרְיָה. אֲשֶׁר עַל שְׁפַּת יַם בָּנֶרָת. וְשְׁם עֶּלְיבִי עֲקִיבָא הַנְּבּוֹר הַבְּקְרוֹשׁ לְעַם יִשְׁרָאֵל; הוּא הַנְּבּוֹר הַבְּקְרוֹשׁ לְעַם יִשְׁרָאֵל; הוּא הַנְּבּוֹר הַבְּקְרוֹשׁ לְעַם יִשְׁרָאֵל; הוּא הַנְּבּוֹר סְּכְּרְוֹשׁ לְעַם יִשְׁרָאֵל; הוּא הַנְּבּוֹר סְּקְרוּ שָׁל בַּרְוֹל, וְהוּא קְרָא סְרְקוּ הָשְׁרָה שָׁעָר שְּׁבְרוֹת שֶׁל בַּרְוֹת עֲשִׁרים בְּאוֹרָה שָׁעְרִים הַאוֹרָ בְּעָה אָלֶף תַּלְּחִידִיוֹ וְנִשְּׁבְּעֹר הַיִּבּ בְּנֶּרֶת עֲשִׂרִים וְשִׁשׁ בְּעָמִיבְיוֹ וַיִּסְבְּלוֹ כְּיָם בִּנֶּרֶת עֲשִׂרִים וְשִׁשׁ בְּעַמִים וְיִבְּיִה הַנְּוֹרְים הַקְּדִשׁוּ מָאר וְאַהַר הַנְּבוֹר תַנְבְּרוֹת עֲשִׂרִים וְשִׁשׁ בְּעָמִים וְיִשְׁשׁ בְּעָמִים וְשִׁשׁ בְּעְמִים וְשִׁשׁ בְּעָמִים הַבְּנְרִת עֲשִׂרִים הַקְּרִשׁוּ מָאר וְאַה הָּנִבּוֹר הַ הַקְּרוֹשׁוּ מָאר וְאַהַר הָּבְּרֹת הַנְּבּוֹרִים הַקְּרִשׁוּ מָארוּ בִּנְבוֹל עַל קְבְרוֹת הַנְּבּוֹרִים הַקְּרִשׁוּ מְאַרִים הָאֵלָה.

נְיָהִי בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה וַיֵּשְׁבוּ בִּינוֹת לַּקְבְרִים נַיְקוֹנְנוּ עַל חָרַבֵּן הַמִּקְדָּשׁ בְּמִשְׁבָּשִׁם מִדִּי לַיְלָה בְּנָּיְלָה.

אָרוּ מָרְבֶּר דְּיָתָה. ציון מִרְבֶּר דְיָתָה. יִרוּשָׁלִים.....

נוָהִי כְהַּוְבִּירָם אֶת הַשֵּׁם יְרוּשְׁלַיִם–וַהִּרְעַר הָאָרֶץ מָתַּחַת וַיִּתְנוֹעֵעוּ הַקְּבָרִים מָסָבִיב וַיִּבְּּתַחוּ:

נהָמוֹנִים, הֲמוֹנִים עוֹלִים מְפָּבִיב וְעַצְמוֹתִיהֶם מַשִּיקוֹת בֶּקוֹל רַעַשׁ וּבִּיבִיהָם –הָעָצְמוֹת הַיְבִשׁוֹת.–חֲרָבּוֹת שְׁבוּרוֹת וּרְמָהִים שְׁבוּרִים; עַצְמוֹת בָּנִיהָם שְׁחוֹרוֹת בַּעַפָּר אֶרֶץ, אַךְ עִינֵיהֶם בּוֹעֲרוֹת בְּחוֹרִיהֶן בְּלַפִּיבִי אֵשׁ בְּלֵיל אֹפֶּל. וַיְהֵי בָּהשִׁמע שִׁנִית הַשֵּׁם יִיְרוּשְׁלַיִם, הַרְעַשְׁנָה הָעַצְמוֹת הַיְבַשׁוֹת.

וַהַּרְעַשְׁנָה הַחֲּלָכוֹת הַשְּׁכוּרוֹת וְפַעַרַת אֲנָחָה מָּרָה נִשְּׁמְעָה מִּפָּכִיב וְאַחֶּרֶיהָ קוֹל יִלְלָה אֲיְמָה אֲשֶׁר הַרְעַישָׁה אֶת הָאָרֶץ וְאֶת שְׁמִי הַשְּׁמָיִם :

"ירושַלִים – שְׁמְמָה : יְרושַׁלִים – שְׁמָמָה :!"

וּמְמֵר כּוֹכֶבֶּי־דְמָעוֹת נָתַּךְ מִמְּרוֹם הַשְּׁמֵים וַיִּפְּלוּ עַל אַלְלֵי הַנְּבּוֹרִים־הַמָּתִים וַיִּיְרְמוּ הַכּוֹכְכִים־הַדְּמְעוֹת וַיִּשְּׁטְפּוּ הָלְאָה בְּמוֹרֵד הָהָרִים וַיִּרְדוּ אֶל הָעַמֶּק וַיִּפְּלוּ אֵל יַם כְּנֶרָת.

ניְרַתַּח דַנָּם הַשׁוֹקט הַנֶּה וַנֶּהֲמוּ וַנֵּרוֹמוּ גַּלְּיו הַקּלִּים נִיּהְמַרְמָרוּ מִארּ וַיִּשְׁמִפוּ הָלְאָה הָלְאָה בְרַעשׁ וַהְּמֻלְּה עַר נָבְּלָם אֵל יָם הַמֶּלַח – וַיָּעָלֵמוּ.

וְהַוְּלְּלָה הִקּיפָה אָת כָּל הַכִּכָּר וַיִּשְׁמַע הַהֵּד מְכָּל הַהָרִים הַקְּרוֹבִים וְדָּרָחוֹקִים אֲשֶׁר מֵעָבֶר לְיַם כָּנֶרֶת: יִירוּ־שָׁרַלִּים שְׁשֶּׁר מֵעָבֶר לְיַם כָּנֶרֶת: יִירוּ־שָׁרַלִּים שְׁשֶּׁרְבָּה וּוּיִי.

הַשַּׁהַר עֶלָה עֵל הָאָרֶץ וַתִּדֹם הַיְּלְלָה וַיָּשׁוּכּוּ הַגְּבּוֹרִים צֶּל בְּבְרִיהֶם וַתִּשְׁלְּט הַבָּבֶּר צֲשֶׁר בִּסְּבִיכּ:- אַךְּ מְטַר הַכּוֹכְבִים־הַדְּטְעוֹת לֹא חָדֵל לְטַבְּטַף בִּשְּׁרוֹם עַד צֵאת הַשֶּׁמֶשׁ עַל הָצְרֶץ. צָּוֹ לְם רַבֵּי יוֹסֵף דֵּילָה הִינָה וְתַלְמִידִיו נַיֵּלְכוּ לְדַרְבָּם לְכוֹא צְפַתָּה. עַלוּ הָרִים וַיֵּרְדוּ בְּבָעוֹת וּבְכֶל צִשֶּׁר וְרָדוּ וּבְכָל אֲשֶׁר דְּרְכָה בַּף רַגְּלָם שְׁמְעוּ אָוְנֵיהֶם הֵד

> קוֹל הָעוֹלֶה מִן הָאָרֶץ: יְרוֹשֶׁלַיִם שְׁמָמָה! יְרוּשֶׁלַיִם שְׁמָמֶה!

> > .7

הַיּזֹם רָפָּה לַעֲרֹב וְהַמֶּה בְּאוּ צְפַתְּה וַיְּפוּרוּ אֶל בֵּית הַמִּדְרָשׁ וַיַּעַמְדוּ בַפּנָה עֵל יַד הַפֶּתח וַוְתְפַּלְלוּ תִּבּלַת הַמְּנְחָה בְּצבּיּר. וְדָיָה כָּל הָרוֹאֶה אֶת הָאוֹרְחִים הָאֵלֶה וְאָמֵר: אַךְ עָנִיִּם הַמְּה הַחֹוֹרִים עַל הַפָּתְחִים, וַלֹא שָׁמוּ אֲלֵיהָם לֵב. יַיְהִי אַחַר הַמִּנְחָה וַיְּקוּמוּ וַיִּצְאוּ אֶת הָעֵיר וַיִּרְדוּ בִין הָהְרִים יַיְבֹאוּ עַד כְּפַּר מִירוֹן.

השֶּמֶשׁ בְּאָה לְפְּאַת יָם; אַך קַנֶּיהָ הָאַחָרוֹנִים הַאִירוּ
עוֹד אֵת רָאשׁי הָהָרִים בְּאוֹר אֲדֵמְדָּם. וְיָבִּי יוֹסֵף דֵּילָה
אֲשֶׁר פּוֹּבְעִי זְהָב טַּוְהִיִּרִים עַל רֹאשׁם. וְבַבִּי יוֹסֵף דֵּילָה
בִייָה נְשָׂא אֶת צִינִיו אֶל הָהָרִים וַיַּרָא וְהִנָּה עַמּוּד עָנְן
מְתְרוֹמֵם מֵעַל אַחַד הָהָרִים וּמְתַמֵּר וְעוֹלֶה עַד בַּב הַשְּׁמִים.
נַיְּבֵע כִּי שָׁם מְעַרַת רַבִּי שַׁמְעוֹן כֵּן יוֹחָאִי. וַיְּלֶם וַיֵּלֶךְ אֶל
נָיבֵע כִּי שָׁם מְעַרַת רַבִּי שַׁמְעוֹן כֵּן יוֹחָאִי. וַיְּלֶם וַיֵּלֶךְ אֶל
עִמְרוּ רַבְּלְיהֵם בְּתַהְתִּית הָהָר וַיִּרְאוּ וְהוֹה בְּמָר נְיִה בְּאָשׁר זְּמְלִי בְּיִבְי מִּלְּה בְּלְנִיהָם בְּמָחְתִּית הָבְּרָה וְבִּירְה בְּקְרָר עִמִּן לְבְּלְעַ עְמִר בְּלֶבְר עִמִּן לְבְּלְעַ בְּלֵע בְּלְר וְמִיבְר מִלְּבְר עִמִּן לְבְּלְעַ בְּלְבִר אַשְׁבִיע קוֹל לְּחִישַׁת־וַעֵּם אִיְמָה בְּלָע מְבִר יוֹםף דֵּילָה רֵינְה לֹא נִבְּהַל מִבְּנִיו וַיִּקְרֵב אֶל

פֿטוי פֿטּוי פֿטּח בֿלָטּיבּן

נַיִּשְׁמֵע הַפֶּתֶן נַיָּדֹם נַיָּחְדֵּל לְהַתְפַּתֵּל נַיִּסְגֹּר אֶת פִּיוּ; אַך צִינָיו הַקְּמַנּוֹת הָבְרִיקוּ עוֹד בְּאֵשׁ קַרְה לְעָמִת הַבְּאֵים.

רַבִּי יוֹפֵּה דִּילָה רֵינָה וְתַלְמִידִיוּ בָּאוּ אֶל תּוֹךְ הַבְּעָרֶה יְהַבֶּּתֶן הוֹסִיף לְהַתָּפָּתֵל וּלְהַשְׁמִיעַ אֶת לְחִישְׁתוֹ הָצִּיְמָה וְהַבְּּעָרָה עֲטְלָה וַאֲבָּלָה מָאֹר אֵךְ שְׁנִי נִיצוֹצִי־אוֹר דַּקִּים כִּשְׁנִי כוֹכְכִים קְטַנִּים הַנְשְׁקְפִים בְּעַר עֲנָנָה שְׁחוֹרָה הַאֵּירוּ לַבְּנִיהֶם אֶת הַדְּרָךְ, וַיַּרְהוּ מַשְּׁה מַשְּׁה בְּמַעֲלוֹת צִּבְנִי נְוִית עַר בּוֹאָה לִפְנִי בָּלַע נְּרוֹל אֲשֶׁר חָסַם לִפְנִיהֶם אֶת הַדְּרֶךְ, וְרַבִּי יוֹסֵף דֵּילָה רֵינָה קָרָא שָׁלשׁ פָּעַמִים:

מַלַע. מַלִע. פַּתַח דּלָתֵיךְ:

נַיֵּרוֹם הַפֶּלֵע נַיּתְנַלְנֵל הַצְּדָה – וְהַנֵּה פָתַח לְשָׁן בְּתִּה לָנֵל הַצְּדָה – וְהַנֵּה פָתַח לְשָׁן בְּתִּה לְנִיהָם וַנָּבְאוֹ אֵל תּוֹךְ בְּשְׁרָה שְׁנִיָּה, וְהַפֶּלֵע הַנְּיָה לְאַר, עַבְּלֵּה עַבְּים בְּשָׁנִים הַנְּשָׁלָה מְאָר הַנְּיבוּ לְשֵׁנִים הַנִּשְׁלָה הַאִּרוּ לְהָם מְעִם אֶת הַדְּרֶךְ. וַיֵּרְהוּ מִבְּים בְּשָׁנִים הַנִּשְׁלָהְה עַבְּים בְּשָׁנִים הַנִּשְׁכָפִים מְשָׁה מַשְּׁה בְּמִעְלוֹת אֲבָנִי נְּוִית; וּכְכָל אֲשֶׁר הוֹסִיפּוּ נַיִּרְהוּ מַשָּׁה מַשְּׁה בְּמִעְלוֹת אַבְנִי נְּוִית; וּכְלָה שָׁר הַוֹּסִיפּוּ נַיִּרְהוּ מַשָּׁה הַנִּעְלְמוּ הַלְּהְרָה מִבְּים בְּעַלְּמוּ בְּלָבְיה בִּיִּבְוֹה הַוֹּתְה מִבְּבִים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִּעְלְּה הַיִּבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּנִיבְיה בִּיִבְּיִב הוֹסִיפּוּ בְּלָבְיה בִּיבְיה בִּיבְּים בְּעִבְּים בְּבִּים בְּעִבְּים בְּיִבּים בְּעִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּעִבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּעִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּעִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּעִבְּים בְּנִבְיה בְּעִבְּים בִּיּבְּים בְּבִּים בְּבְּים בְּבִּבְים בְּעִבְּים בִּיבְּיִבוּ בְּיבִּים בְּנִבְיה בִּיבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּבְים בְּבִּים בְּעִבְּים בִּנְיבְיבּים בְּעִבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּיבְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּנִבּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּעִים בְּנִבְּיה בְּיבִיוּב בּיִבּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּיבּים בְּבִּים בְּיבּים בְּבִּים בְּבִּבּים בְּבִּבּים בְּיבּים בְּבִּים בְּיבּים בְּבִּים בְּיבּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּיִים בְּיבּים בְּיבּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּיבּבּים בְּבְּבּים בְּבִיבּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבּים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּיבּים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבְּים בְּבִּים בְּבִים בְּיבּים בְּבִים בְּבִּים בְּיבְּים בְּבִּים בְּבְּיבְים בְּבְּים בְּיבְּבְּים בְּיבְּים בְּבְּבְּיבְים בְּבְּבְּים בְּבְּים בְּבְּיבְּבּים בְּבִים בְּבְּבְים בְּבְּיוֹם בְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְיוּבְיוֹים בְּבְים בְּבְּיבְיבְיבְּיבְּים בְּבְּבְיבּים בְּיבְּבְּים בְּבְּבְּבְּיבּיבְים בְּבְּבְיבְיבְי

נַיֵּרָדוּ נַיַּרָדוּ מַשְּׁה. מַשְּׁה – וְאֵין סוֹף לְמַעֵּלוֹת דָאָבְנִים. וְאֵין סוֹף לִמְעָרַת דָאָבֶּל, וּכְכָל אֲשֶׁר הוֹסִיפּוּ לֶרֶדֶת, כֵּן שָׁאוֹן בָּאָזְנִיהָם בִּשְׁאוֹן זַּלִים הַשׁוֹשְׁפִּים וּמְתְנַּלְנְּלִים בַּהַמְּלָה בַּה וּמִתְפּוֹצְצִים אֶל הַפְּלָעִים זָנְהְפָּכִים לְקַצֶּף לָבָן. בַּה וּמִתְפּוֹצְצִים אֶל הַפְּלָעִים זָנְהְפָּכִים לְקַצֶּף לָבָן.

בַעבר רְגָּעִים מִסְפָּר הִגִּיעוּ עַר שְׂפַת פֶּלֶג הַוּזֹרֵם בַּרַעשׁ זְהַמְּלָה וְהַקָּצָף הַלְּבָן הַמְּכַּה אֵת פְּנִיו נִשְׁקּף לְעִינִיהָם מִתוֹךְ הַאָּפֶלְה אַךְ מָתוֹךְ הְמָלַת הַנָּלִים הַמְּתָקַצְפִים בְּשָׁמְעם אוֹתָה. רַבִּי יוֹפַף דֵּייָלה רֵינָה וְתַלְמִידִיו יְשְׁבּוּ רָנַע עַל שִׁפָּת הַבָּּלֶג וַיָנִיּחוּ.

אָז קָם רַבֵּי יוֹסֵף וַיִּקְרָא:

פָּלֶג. פָּלֶג. פָּתָה דְּלְתֵידְיִ

וּכְרָגַע נָרַם הַפֶּלֶג הַוּוֹעֵף וַיַּחָרִישׁוּ הַנֵּלִים הַוּוֹרְמִים נַיָּקוּמוּ הַמֵּים הַנּוּוְלִים וַיַּצִּמְרוּ כְּמוֹ גַד. נַיֵּרְדוּ כְּלָם אֶל תּוֹךְ הַבֶּלֶג וַיִּמְצָאוּ שָׁם דֶּלֶת קְטַנְּח: רַבִּי יוֹםף הַרִים אֶת הַמְּשָׁה אָשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּרְפֹּק עַל הַדֶּלֶת שְׁלשׁ בְּעָבִים וַתִּפְּתַח הַדֶּלֶת הרני – – –

אוֹר נְרוֹל וְנָעִים וְרַךְ זָרוּעַ מְּפְּכִיב. וְהָאוֹר לֹא אוֹר הַהָּבְנָה הוֹא, כֵּי נְרוֹל וּמַוְהִיר הוֹא שְׁבְעִתִים מֵאוֹר הַהְאָה, וְנָעִים וְרַךְּ הוֹא שֻׁבְעִים וְשַׁבְּעָה הוֹא, כֵּי נְרוֹל וּמַוְהִיר הוֹא שְׁבְעִרִים מֵאוֹר הַהְּבְּנָה וְנָעִים וְרַךְּ הוֹא שֻׁבְעִים וְשַׁבְּעָה מָאוֹר הַבְּבְּנָה, וְשָׁפּוּךְ הָאוֹר עֵל דְעַמֶּק הַגְּיְחְבָּרוֹת וְעַל שִׁירוֹת הַבְּעָה בַּנְיְהְרוֹת וְעַל פֶּלֶג הַבְּרֵלֵח הַמְּנְנְּלֵג וֹיִם הְעַנְּלְגַל וּמְשָׁתוֹבֵב לְרַנְלֵי הַשֹּׁשׁנִים וְהַהְבַּצְלוֹת הַנֹּיְצְצוֹת מִבְּכָּבוֹ הַ הַמְּמִנְיִם הַרָּאָה הְנוֹיְ בַּנְיִים הָרָאָה הָעַוֹּיְבְּנִי שִׁבְר בְּעַרְפְּלֵי שִׁהַר הָּנִיְיִם הְבָּעִיקְבְּלִי שֹׁהַר מְּנִינִוֹת לַהְמִנִית שְׁבְשׁוֹת לַהְמִוֹנְם הַרָּאָה וְחָהְמִינִוֹת לַהְמִוֹנְם הְבָּעִיקְבָּיִים הְבִּעְיְבְּלֵיוֹת לַהְמִבוֹים לְּה. וַהְבָּעִין שְׁבָשׁוֹת לַהְמוֹנְה לָה.

וַעיַנִי רַבִּי יוֹסַף דִּילָה רַיָנָה בָּהוּ פְּחָאם מֵּרֹב הָאוֹר

וְהַזּהַר הַשְּׁפּוּכִים מִפֶּבִיבּ, וַיַּעמד על מְקוֹמוֹ גִרְהָם וְנִפְּעָם, וֹלֹא יָדַע נַפְשׁוֹ, וְדִּגָּה אִישׁ זָקן נַנַשׁ אֵלִיוּ.

שְלוֹם עָלֶיף, בְּנֵי :– ַקרָא דַּזָקן בְּקוֹל מְלֵא אַדַּבְּה וַרַחֲמִים, נַיוֹשֶׁט לוֹ אֶת יָדוֹ. רַבִּי יוֹבְף נְשָׂא אֶת עֵינִיו אֶל הַגְּקביא נַיִּדְע בִּי הוּא אַלַיִהוּ הַנְּבִיא.

- עָלֶיךְ שָׁלוֹם. רַבִּי וֹמוֹרִי! - עָנְהוּ בְּקוֹל רוֹעַר. הַנָּה בָּאתי בַּאֲשֶׁר צִוּיתָנִי.

נְיָהִי אַךְּ נָגוֹעַ נָנַע בְּבַּףְ אֵלְיָהוּ וְרִיהַ חֲרָשָׁה – רוֹחַ הַלְרָשׁ – נָחָה עָלָיו פִּתְאם וַיִרָא אֶת אֲשֶׁר לֹא רָאָה עוֹר נִישְׁפֵע אֶת אֲשֶׁר לֹא שָׁמַע עוֹר. וַיֵּרַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַע עוֹר עַד הַרָּנַע הַהוּא.

וְרַבִּי יוֹםף הֵילָה רֵינָה נָשָׂא שׁנִית אֶת עַינִיו אֶל בֵּינוֹת לַהְּטְרִים הַרַּעַנִים וַיַּרָא אֶת רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי – הִיא רְמִינַת הָאוֹר, אֲשֶׁר רָאָה בָּרָאשׁוֹנָה, – וְהִנֵּה הוּא יוֹשֵׁב וְרַבִּי הַתּוֹרָה וְאֵלְעָוֹר בְּנִבִיא מִסְבִיב לְהָם, בְּלֶם אַבְּרָהָם, יִצְּקָם וְיַעַלְב, וְאֵלְיָהוּ הַנָּבִיא מִסְבִיב לְהָם, בְּלֶם אַבְרָהם, יִצְחָל וְיִעַלְב, וְאֵלְיָהוּ הַנָּבִיא מִסְבִיב לְהָם, בְּלֶם עֲשִׁר בִּשְׁמִי אֲמִנִים בְּמְאוֹרוֹת אֲשֶׁר בִּשְׁמִי הַחַנִּבְים וְחַבְּנֹבְים יַחַד בְּמוֹהֶם הַאֵּין הַבְּיַבְים יַחַד בְּמוֹהֶם בְּאִין הַבּוֹבְרִים יַחַד בְּמוֹהֶם בְּאִין הַבּלְיבָים יַחַד בְּמוֹהֶם בְּאִין הַבּיֹרָם בִּמְאוֹרוֹת שָּהַשְּׁמֶשׁ וְהַיָּרָהַ וְהַבָּוֹב בְּמוֹהָם בְּאִין הַבּל לְעִפֶּתָם.

וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי דּוֹרֵשׁ וּמְנַלֶּה,רוִין דְּרָזִין, סוֹדֵי־ סוֹדוֹת מִפְּתָרִי הַתּוֹרָה; הוּא מְרַבֵּר – וְנִיצוֹצוֹת־אוֹר מְנַהְוִים מִפִּיוֹ בְּלִי הֶרֶף. וְהַנִּיצוֹצוֹת מְעוֹפְפִים וּמְתְרוֹמְמִים מַעֶּלָה. מַעְלָה מַעְלָה עַד שָׁהַם גָעְלָמִים בִּמְרוֹמֵי אֵין קּק.

וְהָאָבוֹת יוֹשְׁבִים וְשׁוֹמְעִים וּמְתַעַנְּיִם וּמֵלְאָבֵי עַדֶּן כַלִּים מִרַתַּפִים מָמֵעֵל וְשׁוֹמָעִים וּמָתַענִּים.

וְגִיצוֹצוֹת הָאוֹר מְנַהְוִים וּמְנְהְוֹים מִפִּיוּ וּמְעוֹפְבִּים וּמִתְרוֹמָמִים מַעְלָה מַעִלָּה מָעָלָה נְעָעָר וְנָעֻלְמִים בּמְרוֹמֵי אֵין קץ.

וְאֵלְיָהוּ הַנְּבִיא הָצִיג אֶת רַבִּי יוֹכֵף הַילָה רֵינָה לַפְגֵי רַבִּי שַׁמַעוֹן בָּן יוֹחָאִי וִלְפָּנֵי הָאָבוֹת וַיֹּאמֵר:

רגָה הָאִישׁ. אֲשֶׁר נַשְׁכַּע אֶת הַשְּׁבוּעָה הַגְּּדוֹלְה.כִּי לֹא יִשְׁלִמּ וְלֹא יָנוּחַ עַד אֲשֶׁר יָנַהַלְ אֶת כַּבְּבִי הָאֵשׁ מַעַל יְבִי הַפְּשִׁיחַ. וּבָא וְנָאֵל אֶת עַמּוֹ. וְנָאַל אֶת אַרְצוֹ וּכְנָה אֶת הִיבֵל הַקֹּדִשׁ עַל מִבּוֹנוֹ.

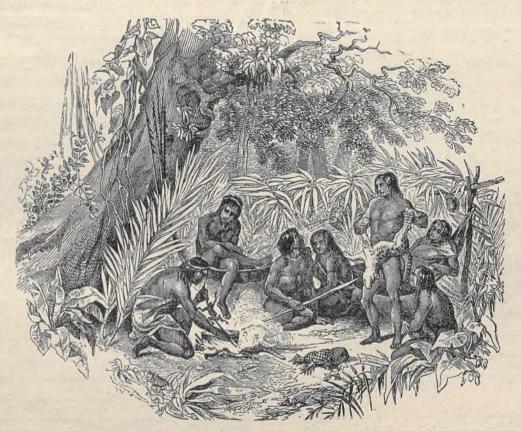
רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְהָאָבוֹת נָחָנוּ כוֹ אֶת צֵינֵיהֶם הַפּּוְהִירוֹת וַיַּבִּישוּ כּוֹ וְמֵן רַב – וְלֹא יָכֹל רַבִי יוֹסֵף דֵּילָה רֵינָה לְשֵׂאת אֶת הַפַּבְּשִים הַמַּוְהִירִים הָאֵלֶּה וַיַּפּּל עַל פְּּנְיוּ אַרְצָה וַיִּקּרָא:

הושיעה. רַבִּי הַקְּדוֹש ! וֹ, שׁינוָ זּג וְּוֹ כִּדְּ / הּוֹרוּנִי מָה אָעֶשָּה ! הוֹרוּנִי – לְמַען בְּנֵיכָם שֶׁנְּלוּ. לְמַעַן מְלְדִישִׁם שֶׁשְּׁמָם. לְמַעַן אַרְצָם שֶׁחָרְבָה וּלְמַעַן שֵׁם אַלֹהי מִקְדָּשִׁם שֶׁשְּׁמֵם. לְמַעַן אַרְצָם שֶּחָרְבָה וּלְמַעַן שֵׁם אַלֹהי יִשְׂרָאֵל הַבְּחַלְל. הָה. דְנוּנִיי. חְנוּנִי! הוֹרוּנִי מָה אָעָשָה!

וּרְטָעוֹת מָרוֹת זָלְגוּ עִינִי רַבִּי יוֹסֵךּ דִּילָה רֵינָה בְּקָרְאוֹ אֵת הַבְּּרִיאָה הַזֹּאת.

(עוד יבא)

ש. ל. בְּרְדּוֹן.

הודים בִּבְרַנִילִידָה.

משפר הפלג הפתום. משפר

(אַנְרָה עָרְבִיה).

III.

ניָהִי בְּבוֹא אַל־קִים־סוּרִי עַד הַפֶּלֶג הַּהָּה וַיַּרָא אֶת מֵימֶיוֹ הַנָּבִים כִּבְרַלַה, וַיִּשְׁמֵע צְלִיל הַנּלִים הַמִּשְׁתַּפְּכִים בְּמַנְגִינָה נִפְּלָאָה, וַיַּרָא אֶת הַפְּרָחִים הַיָּפִים הַמַּשִּׁים אֶת רָאשִיהָם אֶל הַנַּלִים בְּאַהַבָה וַיִּשְׁתָאָה מָאִד...

הוא חָשׁ שֶׁלְבּוֹ הַאָּשֶׁה הוֹלֵךְ וְנְמוֹג. הוֹלַךְ וַרְךְ מֵרְנַע לרנע.

אַדְ בָּרְאוֹתוֹ אֶת הַנּוֹסְעִים הָעֲיַפִּים הַחוֹנִים עַל שְּׁפַת הַפֶּלֶג וַיִּפְּלֵא לִבּוֹ אַכְּוְרִיּוֹת וְחֵמֶה נוֹרָאָה וַיְצֵוּ לְתָפְשָׁם וּלְשָׁחֲשָׁם אֵל הַפָּלֶנ...

וּבָקְצְפּוֹ צִּנָּה נָם לַבַרת אֶת הָעצִים הָרְעַנְנִּים וְלַרְמֹם אֶת הַפְּרָחִים הַנִּפְּלָאִים... וְאַהֵרי כֵּן לַכְתֹם נַם אֶת הַפָּלֶנ...

ניָהִי כּאָשֶׁר שְׁהַמוּ אֶת הַנּוֹּסְעִים הָאָמְלְלִים אֶל הַפֶּלֶג וַיַּאָדִימוּ מֵימִיו הַזַּכִּים וַיְּהְיוּ לְרָם... וַיַּאָדִימוּ הַנַּלִים וַהָּדֹם מִנְינְתָם הַנִּפְּלָאָה. אַךְ כּאָשֶׁר נִנְשׁוּ אַנְשׁי חֵילוֹ לִסְתם אֶת הַפֶּלֵגוּ נִשְׁמע פִּתָאם קוֹל אַנְחָה נוֹרְאָה וַאַיְמָה מְאר. נַיִּשְׁמע אַל־קִים־םוּרִי אֶת הַקּוֹל הַיֶּה נָיְרָאָה וַיִּתְקְדְרוּ וַיִּוֹעֵפוּ וַיְרַבּוּ שְׁמְעוּ הָעָבִים אֶת הָאָנְחָה הַוֹּאֹת וַיִּתְקְדְרוּ וַיִּוֹעֵפוּ וַיְרֹבוּ קוֹל יְלֶלְה וַיִּעְתֵּק הָרִי חוֹל בְּאֵפּוֹ וַיִּשְׁחָקם וַיִּפּוְרֵם עַל פְּגִי הָרוֹצֵח הַמִּתְעלֵךְ נִיּחָנֵק תַּחַת כֹּבֶּר מַשְּאָם – וַיְּמֹת.

IV.

הַמְּלֶּה וָרַעַשׁ בַּשְּׁמָים. נִשְׁמַת הָעָרִיץ הּוּבְּאָה לִפְנֵי כֵּם מְשָׁפַּט אַלַה לְשִׁפְטָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתִיהָ. וְהַמֵּלְאָכִים רָצִים רָצוֹא נְשוֹב מְבֹּהְלִים וּרְחוּפִים וּמַשִּׁיקִים כְּכוּפִיהֶם הַמָּאִירוֹת. אַךְ אַלַּה נָתַן קוֹלוֹ – וַתְּהִי רְמָמָה עְמְּקָה בְּכָּלְ רַחְבִי הַשְּׁמִים. הַחוֹטִאת!

וּמְכָּל רוּחוֹת הַשְּׁמֵים נִשְּׁמֵע קוֹל מַשׁק כְּנְפַּיִם וַהְּבֹאנָה רבּוֹא רִבְבוֹת נִשְׁמוֹת הַשְּׁמוֹת הַשְּׁחוּטִים וְהַהְּרוּנִים בִידֵי הְרוֹצֵח הַנּוֹרֵא וַהַּבְבֶּינָה לִפְנֵי כִפָּא אַלַה:

- אָת בְּנִי שָׁחַשׁ הָרוֹצֵהַ לְעִינְי ! –
- אָת אַבוֹתִי הָרֵג הָעָריץ הַנֶּה ! –
- אָת בְּשַׂר אָחִי סָרַק בְּמַסְרָקוֹת שֶׁל בַּרְזֶל וּ
  - אָת יָלְדִי נָפֵּץ אֶל הַסְּלַע!
  - ואת עוללי שבף באש! -
  - ואותי... ואותי... ואותי...

כה כָכוּ הַנְּשָׁמוֹת וַהְּתְיַפַּחְנָה וַהְּבַקּשְׁנָה מֵאֵת אַלֹהּ לִנְקִם אַת נִקמֶתָם.

וְנְבֶרִי נְחֲלֵי הַדָּם שֶׁשְׁפַךְ אַל־קום־סוּרִי בְּחַיָּיוּ, רְתְחוּ בְּתָאם לְנָגָר אֵינִיוּ וַיִּהְיוּ לְיֵם דָּם נְּרוֹל וְנוֹרָא הַפּוֹאֵר בְּנַלְיוּ מִפְבִיב. רַבָבוֹת הַרוּנִים פִּרְפָּרוּ לָאֵינִיוּ וַיָּאָנְקוּ נִאָּקוֹוּ אִימָה

בְּקוֹל רַעָם אַדִּיר.

ונשמת אַל־קים־סורי לא נעה ולא זעה.

וַהָּבאנָה גַם רוּחוֹת הַתְּמֶרִים הָאַדִּירִים אֲשֶׁר בְּרַבְּ וְנְשְׁמוֹת הַפְּּרָחִים הַנְּפְּלָאִים אֲשֶׁר רְמַס בְּנָדוֹן – וַתִּבְכָּינְה. וְהוֹא לֹא נָע וְלֹא זָע.

וּפַּרָאם נִשְּׁמַע קוֹל יְלֶלֶה דַקָּה וּמֶרָה מְאֹר מְאֹר.

וּיַחְרֵר הַקּוֹל הַזֶּה אֶת הַשְּׁמִים וּשְׁמֵי הַשְּׁמִים. וַתִּדּמְנָה כָּל

הַנְּשְׁמוֹת הַבּוֹכִּיוֹת, הַמֵּלְאָבִים הִתְחַלְתְלוּ וַיַּבְתִּירוּ אֶת פְּנֵיהֶם

הַחַת כַּנְבֵּיהֶם וַיִּכְבּוּ בִּרְמָבָה וַיִּתְחַלְחַל נַם אַלַּה וְכָּמֵא

הַמְשְׁבָּט רַעַד תַּחְתִּיוּ. – זֶה בְיָה קוֹל הַפֶּּלֶג הַפְּתוּם שֶׁבְּא

נִם הוּא לְהָעִיד בְּנִשְׁמַת אֵל־קִים־סוּרִי אֶת חַשְּאתָה.

- פֶּלֶג זַךְ הָזִיתִי בָּאָרֶץ-נְשְׁמֵע קוֹל מְתּוֹךְ הַיְּלֶלְר.ּ צַּלֵּהְ נְתָנֵנִי בְּמְדְבֵּר שְׁמְמָה זַיְשִׁימֵנִי לְבְרָכָּה; זַיָּבֹא כָּל צָמֵא וְעֵוֹף זַיְנוּחוּ עַל נְּדוֹתֵי זַיְשְׁבְּרוּ צַּמְאָם בְּמִימִי הַזַּבִּים. כָּל הַיְתוֹ הַמְּדְבָר שְׁתוּ אֶת מִימִי זַיְבְרְכוּנִי זַיְהַלְּלוּ אֶת שׁם צֵּלֹה. זַיְבֹא הָאַכְזְרְ הַזֶּה זַיְמַמְאֵנִי בְדֵם הָאָנְשִׁים זַיְסַתְּמֵנִי. נְקְם־נְא צֵּלֹה הַמּוֹב. אֶת נִקְּמָתִי. נְכָּןם־נָא זַ

וְקוֹל הַפֶּלֶג הַסְּתוֹם נִשְׁמֵע כְּכָל מֶרְחַבֵּי הַשְּׁמֵים וְיָהִי לַאֲנָחָה מָרָה מָאה כַּאֲנָחָה אֲשֶׁר שְׁמֵע אַל־קִים־סוּרִי בְהַסְּתֵם הַפֶּלֶג הַזֶּה – וַהִּשְׁמֵע נִשְׁמֵת הָרוֹצְחַ צֶּת הָאֲנְחָה הַוֹּאֹת וַהְתְּחַלְחֵל וַתִּבְּנַע וַהָּפּל לְרַנְלֵי אֵלֵה הַוֹּעֵת:

חָשָאתִי, אַלַה. חָשָאתִי! חוּם נְּא! חֲמֶל נָא!
 וְהַנָּה קוֹל אַלָּה קוֹרָא:

יַצן אֲשֶׁר לֹא חָמַלְתָּ עַל כָּנֵי וַתִּשְׁפֹּךְ אֶת דְּמָה כַּמֵּיִם, יַצון אֲשֶׁר לֹא חָמֶלְתָּ עַל מַעֲשִׁי יָדִי וַתִּשְּׂרְבָּם וַתִּרְמְםם, יַצן אֲשֶׁר בָתַמְתָּ אֶת הַבֶּּלֶג הַוּךְ בַּמִּרְבָּר הַשְּׁמֵם - לְבֵן לְאָרֶץ תוּרַד. שֶׁם תִּנָּהם שֶׁם תִּתַענָּה לְעוֹלְם.

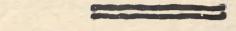
וְהַשְּׁמֵים נִרָּקְעוּ תַּחַת הַנְּשָׁמֶה הַחוֹמֵאת וְהֵיא נוְרְקְה וַתָּפֹּל אָרְצָה.

וּמֵאָז תּוֹעָה הַנְּשָׁמָה הַחוֹמֵאת בָּאָרֶץ. תּוֹעָה הִיא מֶהַר אֶל הַר וּמָבָּקְעָה אֶל בְּרְעָה. תּוֹעָה וּמְיַלֶּלֶת. וְקוֹל בְּכִי הַרוּגִיהַ עוֹלֶה בְּאָזְנִיהָ תְמִיד. וְנַהְרֵי הַדְּם שֶׁשְּׁפְּכָה רוֹתְחִים וּמִתְנְּעֲשִׁים לְּפָנֶיה תְּמִיד. שׁוֹמַעת הִיא אֶת בְּכִי הַפֶּלֶּג הַפְּתִּה –וְהִיא עִם הַפְּעְרָה מָלְאוֹת הַפְּתָוֹ הַשׁוֹמָמִים. וּבְּקִצְּפָּה עוֹבֶּרֶת הָבְילוֹת הַפְּתָוֹ הַשׁוֹמָמִים. וּבְקצְּפָּה עוֹבֶּרֶת הִיא יוֹצֶּקְת רַעל בְּל מְבִיבוֹתֶיהָ. הִיא יוֹצֶּקְת רַעל בְּפִי הַנְּשָׁה מִקּצְה הָאָרֶץ וְעַל בְּל מְבִיבוֹתֶיהָ. הָיִא יוֹצֶּקְת רַעל בְּפִי הַנְּשְׁמָה מִקּצְה הָאָרֶץ וְעַל בְּל כְּבִיה תוֹעָה הַנְּשָׁהָה מִקּצְה הַאָּרֶץ וְעַר כָּבְּה תוֹעָה הַנְּשָׁהָה מִקּצְה הַאָּרֶץ וְעַר כָּבְּה תוֹעָה הַנְּשָׁה מִקּצְה הַאָּרֶץ וְעַר כָּבְּה תוֹעָה הַנְּשָׁה מִקּצְה הַאָּרֶץ וְעַר כָּבְּה תוֹעָה הַנְּשָׁה מִקּצְה הַאָּרֶץ וְעַר כָּבְּה תוֹעָה הַנְּשָׁהָה מִקּצְה הָאָרֶץ וְעַר כָּבְּה תוֹעָה הַנְּשָּׁה מִקּצְה הַאָּרֶץ וְעַר כָּבְּה תוֹעָה הַאָּה הַיִּשְׁתַּשְׁת הִייִּים בְּיִבְּה הַיִּיִּים בְּיִּבְּה הִיּיִם בְּבָּה תוֹעָה הַנְּיִּבְּה הִיּאִר הְיִבְּיִּה הְיִים בְּבְּבְּה הִיּיִם בְּבָּה הִיִּים בְּבָּה הִיּעִה בְּבְּיִבְּה הִּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּבְּיִים בְּעָה הִיִּים בְּבְּיִבְּיִם בְּבְּשְׁב בְּבְּבְּה תוֹעָה הַבְּיִם בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִם בְּיִים בְּבְּבְּיִבְּיִם בְּבְּיִים בְּיִבְּיִם בְּיִים בְּיִבְים בְּבְּיִב בְיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִבְּיִבְת בְּבִּבּים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּבְיּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִיבְיים בְּיִים בְּבְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּבְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִיּים בְ

וְוֹוֹרֶעָה צֵּךְ עָמֶלֹּ וְצִּסוֹן, וּכְבֶר כְּנְצְה בִּנְּדּוֹרֶיהָ וּבַעבוֹדְתָה הַצְּרוּרָה הַוּאת וְהִיא נוֹדֶדֶת הָלְאָה הָלְאָה וּבּוֹכְיָה וְגָאָנַחַת וְצִּנְחוֹתֶיהָ שׁוֹמֵמוֹת. שׁוֹמִמוֹת מְאֹר. כָּל הָעוֹלְם צֵּר לְה. הַפָּצָה הִיא חַיִּים אֲחָרִים. חַיִּים שֶׁל מוֹבּ וְצִּהַבָּה. חַיִּים שֶׁל אשֶׁר וְנִיל, וְהִיא מְתָפַּלֶּלֶת וּמְּבַקְשֶׁת רַחָמִים. צַּךְּ שַׁצָרֵי הַהְּפַלֶּה כְּנִיּרִים לְפָּנִיהָ וְצֵּלֵה הַרְחַמֶּן לֹא יַקְשִׁיב לִּילְלוֹתֵיהַ...

וְעַד הַיּוֹם – מְסַפְּרִים הַנּוֹמְעִים בְּמַדְבֵּר סַהְּרָה יִשְׁמֵע שָׁם בַּלֵּילוֹת קוֹל בְּכִי מּוֹוֶר מְאֹד: וְהַקּוֹל הוֹלֵךְ וְנְּדוֹל הוֹלֵךְ וְנִדוֹל הוֹלֵךְ וְנִדְוֹל הוֹלֵךְ וְנִדוֹל הוֹלֵךְ וְנִדְּוֹל הוֹלֵךְ וְנִדְּוֹל הוֹלֵךְ וְנִדְּוֹל הִוֹלְ וְנִיתְפּוֹצִץ לְּאַלָפִי הַדִּי יְלְּלָה – וְוִדְּם. – וּפְּתִאֹם יִמּוֹג הַקּוֹל וְיִתְפּוֹצִץ לְּאַלָפִי הַדִּי יְלְלָה – וְוִדֹם. – שׁוֹמְעִים הַּנְּמְלִים אֶת הַקּוֹל הַיָּה וְנִבְּהְלִים וְכֹוְרָעִים וּמְחַמְטִים בְּאַבְּיִה בְּחִלְּיִה הְּאַ בְּמִלְירָה בְּמְרָנְה הִיּא כְּוֹלֹ הַמָּתְרָּה... מַלֶּעְרָה – זֶה הִּיּא כְּוֹלֹ הַשְּׁמֵע הָאָרָה בִּמְעְרָה – זֶה הִיּא כְּוֹל נִשְׁמַת אַלֹּ־קִים־מוֹּרִי הַמְּתִנְּה...

ז. שניאור.

דְּוֹלֵיוֹן עָּבְרִי - בַּמּוֹצָאַ: שַבְּת חַנְּכָּה נֵעַרַהְ בָּעִיר דוֹמֶל חַנְיֹן עַבְרִי בְּנָה, בַּמּבְבִּי", שֶׁחְבֵּר בַּמּוֹרָה נַעַרְהְ כָּנִיר בְּנָה, בְּמּוֹרָה בַּמּבְבִּי", שֶׁחַבֵּר בַּמּוֹרָה נַעְרַךְ עַל יְדֵי תַלְּמִירִי בַּנָּה, בְּן שְׁלֹשׁ מַעְרָכוֹת, נַעְרַךְ עַל יְדֵי תַלְּמִירִי בְּנָשׁף בַּנָּה, בָּוֹ שְׁלֹשׁ מַעְרָכוֹת, נַעְרַךְ עַבְּרִיי: בַּנְּשׁף בַּנָּה הָיוּ שְׁלֹשׁ מַעְרָכוֹת, נַעְרַךְ בָּעִּרְרִי: מַר הַעָּבְרִי בְּנִשׁף בַּנָּה הָיוּ שְׁלֹשׁה מוֹנֵי בַּחָבֶּר בְּעִבְּרִי: מַר אַרְּכֵּי, מַר סִילְמֵן (הַמְּחַבְּר) וּמֵר בַּרְכוּוּ; הַמּוֹן רֵב מִנְּבְּבֵּדִי הָעִיר וּמִשְׁרָים בְּמִשְׁבֵּין עַבְּיִת בְּבִּי הְעִיר בְּעִבְּרִיח, בְּבִּי שְׁמוֹנָה אוֹ תַשַּׁע שְׁנִים עוֹרְכִּים מַחֲזָה עַבְרִי בְּלָּעִר לֹא נִרְאָה וּלְא נִשְׁמִע עוֹר. וּלְשְׁמְחַת לֵב כְּל אַבְּרִים בְּמִשְׁחָקִם אֶּת תַּפְּקִיְּם (תַּפְּקִידִּ רְאָלֹע (בִּאֹרָ בִּיִּלְיִם בְּמִשְׁתִּקִים אֶת תַּפְּקִידָם (תַּפְּקִידּ ראָללע רִיאָה וּלְא נִעְלָה. בִּמְּלְיִם מְּלֵּים בְּמִשְׁרִים בְּמִשְׁתְּבִים בְּמִשְׁבִּים בְּמִשְׁתְּיִם (תַּפְּקִידִם (תַּפְּקִידִם (תַּבְּלִר בִּאֹנִים בְּמִּשְׁתִּבְים בְּמִשְׁרָם עִּבְרִים (תַּפְּקִידְ ראַללע רִיבִים בְּמִשְׁרָים בְּמִבְּיִם בְּמִיבְּים בְּמִיבְּים בְּמִּשְׁתְיִם בְּמִיבְּים בְּמִשְׁתִּים אָת תַּבְּקִיבְים (תַּבְּלִים בְּיִים בְּמִשְׁרָם בְּתְּבְּיִים בְּמִּבְּיִב עִּבְּרִים (תַּבְּקִיבְים בְּעִּלְרִים בְּמִילִים בְּמִשְׁרָם בְּעִבְּרִים בְּתִּבְּיִים בְּמִילִים בְּמִילְים בְּמִבְּיִים בְּמִילִּים בְּמִילִים בְּיִי בְּעִבְּיִים בְּעִיבְּיִים בְּמִיבְּיִבְּים בְּמִיבְּיִים בְּעִּיִים בְּעִבְּיִים בְּבִּי בְּבְּבְּיִים בְּעִיבְּים בְּיִבְּיִים בְּעִיבְּבְּים בְּבִּיִים בְּעִיבְּים בְּיִּבְּבְיוִים בְּבִּים בְּעִּבְּיִים בְּעִּיבְים בְּמִּבְיבִים בְּיִבְּיבְּים בְּבִיבְיִים בְּעִיבְּים בְּעִיבְּים בְּעִיבְּים בְּעִבְּים בְּיבְיבִּים בְּבְּיִבְּיבְּבְיִים בְּבְּבְיבְּים בְּבְּבְּיבְּים בְּבְּבְיבְּים בְּבּבְּיבְים בְּבְּבְּיבְיוּים בְּבָּבְיּבְיבְּיוּ בְּיוֹבְּבְּיבְּיבְּים בְּבְּבְּיבְים בְּיוּבְיבְּיוּים בְּבּיוּבְיבְּים בְּיבְּבְיוּים בְּבּיבְיבְּים בְּבְּיִים בְּבְּבִייִיים ב

רשֶׁם גָּדוֹל עָשֶׂה עַל הַשּׁוֹמְעִים מַהְתְּיָהוּ הַיְּנְקֹן (הוּא הַמְּחַבֵּר מֵר סִילְמָן בְעַצְמוֹ) בִּדְּבְרִיוֹ רַגָּאֲמָרִים בְּרֶגֶשׁ עֵז וּבְהַתְּלַהֲכוּת גְּדוֹלָה, בְּרַבְּרוֹ עַל בְרָעָה אֲשֶׁר מְצְאָה אֶת עַמּוֹ וְאַרְצוֹ מְיֵדִי הָאוֹיֵב. לְשַׁמֵע בְּרַבְּרוֹ עֻל בְּרָעָה אֲשֶׁר מְצְאָה אֶת עַמּוֹ וְאַרְצוֹ מִידִי הָאוֹיֵב. לְשַׁמֵע דְּבְּיִיוֹ זְלְנוֹ עֵינִים רַבּּוֹת דְּמְעוֹת. יְיָפָה וְנָהְיְרֵר בְּיָה הַמַּחְזָה בּאֲשֶׁר הוֹפִיעוֹ עַל הַבְּמָה הָמָשֶׁת בְּנִי מַתְּתְיְרוּ: יוֹחְנֶן (בְּן־צִיוֹן רִיוִין), שְׁמְעוֹן (עְהוֹיְה בִּינְקִלְשְׁמִין), אֶלְעֵוֹר (משָה קוֹבְרְסִקִּי), יְהוֹנְתְן (יְהוֹיְשֻׁעַ שַׁצוֹב), כְּלֶם יְלְדִים בְּנֵי שְׁמוֹנֶה, תַשַּע שְׁצוֹב), בְּלֶם וְלְדִים בְּנֵי שְׁמוֹנֶה, תַשַּע שְׁנִים, בְּנִירָם מְנִיִּה הַמַּבְּבִי, הוּא שְׁנִים, בְּיִרִּם מְנִיִּה בְּמַבְּרָי, הוֹא

בַּיֶּלֶּד בַּנִּפְּלֶא יִדנְּדה פִּיְנָקּלְשֵׁשִּין, הַשְּׁבֵּיע אָת אַחִיו בַּאֲדנִי אָלְהֵי בַּשְּׁמִים וְהָאָרֶץ וְהַלְּהִיב את לבּם בּרְבִרִים נְמַרְצִים וְלְפָּרֹק על בַּיְנָים הַשָּׁרִיצִים מַעַל צַנְּאָרֶם. כָּכְלוֹת יְהוּרָה הַמַּבַּבְּי אָת הְּכְרָיוֹ רְעַשׁ אוּלֵם הַהָּאָמֵר לְּלְוֹל הַקּוֹרְאִים: ,הִידְר! הַיִּדְר! פִינְקּלְשְׁמִין! אוּלֵם הַהָּאָמֵר לְלְוֹל הַקּוֹרְאִים: ,היְדָר! הַיִּדְר! בִּינְקלְשְׁמִין! הַמְּשִׁחָקִם!"

כֶּל הַפְּשַׁחֲקִים עַל הַבְּמָה הָיוּ לְבּוּשִׁים בְּמַעַם עַמּי אַרְצוֹת הַכֶּרִם וּבִירֵי כָל יָתֶר הַוְלְרִים חֵיל צִבָּא יְהוּיְה הַמַּכֵּבִּי הִיוּ דְּגְלִים וָנִשִּׁק: חַרבוֹת שְׁלוּפוֹת וְלַרְדְּמוֹת בְּמַחְנָה עָרוּךְ לַמַּלְחָמָה.

אַחֲבי תֹם הַפַּחָנֶה ,קראוּ יָלָדִים בְּהַפְּעָמָה יָפָּה שְׁירֵים לְאָפִייָם: "זֵר חַזֶּבָּר" מָאֵת א. ל. לִיבּוֹשִׁ־צָּקי, "בִּשְׁבִיל הַפְּשִׁיחַ" מֵאֵת דְּיִר פָּרִישָׁמַן וָאָחָד מִשִׁירֵי נ. פִּינִם.

לְּכוֹף בֶּרָאוֹ בְּדִיחָה בְּשִׁם ״עַרְבוֹנוֹת״ שַׁחָבֵּר מֵר אַרְלֶר.

בְּמָשֶׁךְ בָּל הָעֶרֶב נַשַּמְע רַק הַדְּפּוּר הָעָבְרי; נַּם אֵלֶה שָׁאֵינִם יוֹרְעִים אָת שְׁפְתָנוּ הִתְאַמְּצוּ לְנַמְנֵם, לְפָּחוֹת, אֵיזוֹ מִלְּה עַבְּרִית, כֵּי נֶחָה רוּחַ הַשָּׁפָה הָעָבְרִית עַל כָּל הָמוֹן הַנָּאֶסְפִים. הַמַּנְגְּיִם נְגָנוּ רַק מַנְנִּינוֹת לְאָמִיוֹת (שִׁיר "הַתְּקְנָה" וְעוֹר) בְּלְוַיֵּת מְקְהֵלֵת מְשׁוֹרְרִים מְבֵּנִי הַנְּעִירִים.

אָגָדַת דוֹבְרֵי עַבְרית. – בְּעִיר רַסִין (פָּלֶךְ קּוֹבְנָה) נוֹסְרָה אַנָדַת דּוֹבָרי עַכְרִית. חַבְרֵי הָאַנַדָּה נֶאֶסָפִים יַחָד פַּעַם בַּשְׁבוּע. נם עשו להם התברים לחק לדבר עברית גם בינם לבין עצמם. בעת הראשונה היה קשה להם הדבור העברי, אך הם התרגלו בו מהר ועתה הם ממהרים לרבר בה בבשפה חיה.

סער נְּדוֹל. – בַּעיר הַנִּוּכֶּרֶת לְמַעלָה וּבִסְבִיבוֹתיה כַמְבה בְאוֹר לְיוֹם ו׳ שְלשָׁה עָשֶׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ דֵקבֵּר סְעָרָה נוּרְאָה, אשר הסבה ניקים גדולים. הרבה נגות נקרעו והשלכו לאבץ, בנינים רבים נהרסו ובדמות רבות נקברו תחתם חיים.

ידיעות שונות. אבים

יהודים נסתרים. בעיר מרו (בררומה מערבה של אפיה ושיכת לרוסיה) נמצאים יהודים הנקראים בפי יושבי המקום בעלי דת מחמד, בשם "דזירירים", לאמר: חרשים מקרוב באוּ רבם באו לשבת שם ממשחד ומחורוםן אשר בארץ פרם דקרובה. בשם "הוידיד" קוראים המחמדים לאיש שבא מקרוב בכרית דתם, ובעיר משחד, שהיא מקום אחד המסגרים (מסגר בית תפלה למחמרים) היותר קרושים לפרמים, דיו היהודים אנוסים לקבל עליהם דת מחמד; אד, כמו דאנוסים לפנים בארץ ספרד, הם שומרים בפתר את חקי תורת ישראל. אל המסגד המחמדי לא ילכו ובסתר יתונכו לבא אל בית בפנסת של היהודים הבוכרים להתפלל שם. בימי השבת אינם עוסקים במסחר, אף כי חנויותיהם פתוחות; כי הן מושיבים בהן את בניהם הקמנים, וכבוא איש לקנות הבר־מה, הם אומרים, כי בעל החנות איננו. את בנותיהם לא ישיאו לאיש מחמרי

מועילוו

שלשו הארחה המלפ

にこの。「ド

הנוגע ליחדים

לבל דבר

מנותנו עתי

しいいしいと

JEZ-J

מעחונים הענרים

Ti

ילא יקחו מבנות המחמרים להם לנשים. אינם קונים בשר לא מאת המחמדים ולא מאת הנוצרים, כי אם מאת היהודים. אך כיום הצום הנֶרוֹל, צום אורוה, הם מְתְרָאים לפני המחמדים כמתענים, לא יאכלו ולא ישתו ונם ממקטרת (נרגילה) ינורו ביום ההוא כאנשים מהמדים נוצרי דת הקוראן.

ENCIPPIENCIPALICACIONES CONTROLOCACIONES המו"ל: הוצאת "תושיה" בורשה.

העורכים: א. ל. בן־אביגדור וש. ל. גרדון. כתבת ה״עולם הקשן״:

КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО "ТУШІЯ", ВАРШАВА. Verlag "TUSCHIJAH", Warschau

המנויים הנכבדים

שהתמו על ה"עולם קמן" במרם שהוזל מהירו ושלמו דמי חתימתם לפי המחיר חישן: ששה רובל לשנה וכו' מתבקשים להודיע לנו מה לעשות בכסף הנותר מדמי התימתם. לפי המחיר החדש, המוזל: 4 רובל לשנה וכוי – אם לשלוה תמורתו את "חפדגונ", או ספרים מהוצאתנו או הוצאת אחרים. או להשאירו ע"ה התימתם הבאה – בכדי שנדע איד לרשום את נותרי הכספים הנ"ל העמוסים עתה בפנקסינו בלי תנועה.

ברגשי כבוד

המערכת.

999999999999999999999999999999999

Zakład Freblowski Izraelski (יודישע פֿרעכעל־אנשטאלט) Celiny Witkowskiey

3 Leszno, 31. (13-20)

שרייבען פֿערשיערענע שריפֿטען ערלערנט אין 20 לעקציאנען דיא

ערנסטע צובראכענע אונד געציי האנדשריפטען, טערטע קאלליגראפֿיע יש׳ מיימעלבוים, נייע מילע 38 מעון 36.

לחצי שנה 6 ר', לרבע 8 ũ ù בשנת 208 פעמים בשבוע

2.50

לחצי שנה 5 ר", לרבע

スロゴリム

ארצות : לחרש לשנה

מחיר המלין עם הוםפותיו:

רבינוביץ (איש הורי)

ואא בפטרבורג מדי יים ביוטו ולעניני מרינה, ספרות ומדע בכלל

המליץ יקבלו

שלמה וערוכה בכל, הוצאת コログスコロコーロロ עברית וארמית

מספר הַשַּׁתְאִימוֹת הנדול הזה מאער חמליץ) במחיר (קינקורדנציא 2

しない

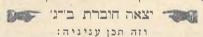
להוחמי המשלוח 30 ניאט, 'טאט

Редакція Rédaction ras. du "Haméliz" rue Torgova 17 "Гамелицъ" Торговая 17. St.-Pétersbourg, С.-Петербургъ

ננשנו להוציא בתור הוספה מיוחדת ל"עולם קשן" ירחון פרגוני בעד ההורים והמידים בשם:

בו יבואו מאמרים בכל מקצעות החנוך ווההוראה, ההדשות במקצועי החניך, החנוך העברי ביחסו אל החנוך הכללי, השקפה על מהלך החנוך בא"י ובחו"ל: החדרים, הת"ח ובתי הספר. מאמרים ע"ד הטבת המצב החמרי והרוחני של המורים והמלמדים; דו״ח מאספות מורים, כרוניקה מעולם ההוראה העבריה והמורים העברים. בקרת ספרי הלמוד והקריאה לבני הנעורים, שאלות ותשובות בעניני החנור והלמוד במעשה; לשכת מודיעין (ביורא) בעד הורים ובתי ספר המבקשים להם מורים, ובעד מורים המבקשים להם משרות ומקומות להוראה.

א) בתי ספר של פרבל ונחיצות גני ילדים עברים (סוף) --נח פינס; ב) חרבות הרגש המוסרי אצל הילדים הקטנים -- תרגום אחר המורים ; ג) פסטלוצי בתור מחנך העם (סוף) - פרופיסור לודויג שטין (תרגום ש. רוונפלד); ד) רעיונות על דבר החגוך – בן משה; ה) הקריאה העברית (המשך) — בן-זאב;ו) מכתבי טולסטוי על החגוך. **; ז) הרצאת הד"ר לנדר; ח) בקרת ספרים — י.י. גלי ם) בעתונים ; י) כרוניקה ; יא) מודעות.

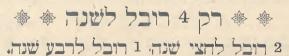
מחיר ״ה פ דגוג״: 3 ר' לשנה, 1.50 ר' לחצי שנה, 75 ק' לרבע שנה. להותמי ה.עולם קטן" 2 רי לשנה. 1 רי להצי שנה. 50 ק׳ לרבע ש׳. מראשית שנת תרס"ג נעשו שנויים לטובה בהוצאת העתוז המצויר לבני הנעורים

א) ה..עולם קטן" הוא מעתה מנוקד כלו. התכן יותר

ב) הפורמט נשתנה לשוב וליופי. האותיות הן יותר בהירות, והציורים - יותר יפים.

ם תהת המחיר הקודם, 6 רובל לשנה. נקצב מעתה המהיר

החותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה הנם. דמי ההתימה יוכלו לשלם גם לשעורי: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני.

פרוספקט מפורט ע"ד ה"עולם קטן" ו"הפדנוג" ישלה הנם לכל דורש

Verlag "TUSCHIJAH", Warschau. ! Книгоиздательство "ТУШІЯ", Варшава. בע"ם: נובוליפקי נו׳ 7. מעון 9.

לשכת המודיעי שבמערכת "הפדגוג

מתכבדת להציע לפני ההורים ומחזיקי בתי הספר העברים והחדרים המתוקנים המבקשים להם מורים עברים לפנות! אליה בדרישותיהם בצרוף הצעת תנאיהם; ולפני המורים העברים המבקשים להם משרות הוראה להודיע לה את שטת הוראתם ומדרגת השכלתם ואם יש להם תעודות-הוראה ואיזה.

ההורים ומחזיקי בה״ם החפצים להדפים את מודעותיהם אלה ב״הפדגוג״ ישלמו בעד כל מודעה בהדפסת פעם אחת 1 רובל. והמורים המבקשים לחם משרת הוראה - חמשים קאפ'.

בית מסחר הספרים של

מנשה קדישואהן ושותפיו

נעתק מרחוב נאלעווקי נו' 39

לרחוב גענשאנו' 14.

בבית המסחר הזה נמצא למכירה לבד תוצאתיו והם: חומש ע"מ מ"י עם למפ"י על נייר פשוט, ועל נייר רכגאל, חק לישראל לה"ק על נייר פשום ורעגאל, חק לישראל עש על נייר פשום ועל נייר רעגאל, חומש כ"י פ"י, וש"ם ירושלמי על נייר פשום ורענאל, גם כל מיני ספרים מכל הדפוסים הן ספרי הו"ל והן ספרי דפוסי ווילנא ווארשא לובלין ופיעטריקוב. ממלא רצון (3-5)הקונה עצהיוים.

: אדרעסע

М. Кадишсонъ, Варшава, Гусья 14.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1903 ГОДЪ.

па два ежепедальные иллю-дътей и юношества стрированные журнали. дли

B

младшій возрасть старшій возрасть (5—9 лётъ). Въ теченіе 1903 года (9—14 лётъ). Въ теченіе 1903 года будетъ выслано: будетъ выслано: обудетъ выслано: Мурила в будетъ выслано: массой илистрированнаго журнала в будетъ выслано:

ПРЕМІИ, въ число кототиремими, состоящ, изъ слъдующ, иллострацій и
прыхъ войдуть:

а) БОЛЬШАЯ КАРТИНА

художе. А. Вагнера «Съ ДНЕМЬ пой Войны, 1812 годь" въ больш. АНГЕЛА!», великольно исполн. въ форм., 2) Рускіе Колунбы и Робинь. Ангостр. книжечекъ «НОВОЙ Би— съ проязв. русск. художниковъ, былостр. книжечекъ «НОВОЙ Би— съ проязв. русск. художниковъ, былостречки задушевнаго сло-п. з. "Юная Россін", 4, Теп. ръ для въвърниецъ, 3) мастерскай игрупект. финралиды, 6) Календарь русской уча-4) Театръ тъней, 5) Что коре гово-фиейся полодски въ извщи, перепл. ритъ и 6) Дътскій развлеченія.

Упить и 6) Дътскій развлеченія.

Ображь всѣхъ перечисленныхъ изланій, полимсчикамъ кандаго изланія

Сверхъ всёхъ перечисленныхъ изданііі, подписчикамъ каждаго изданія будутъ высылаться безплатно въ теченіе года два журнала для родителей и воспитателей:

«ПЕДАГОГИЧЕСКІЙ ЛИСТОКЪ» въ видѣ нѣск. отдѣльн. инижекъ и «ДЕТСКІЯ МОДЫ» съ рисунк. новъпш. дътск. платьевъ, работъ, практическими совътами и т. д.

подписной годъ съ 1 ноября 1902 г.

Подписная и в на каждый журналь съ доставкой и перес. 6 руб. Допускается разсрочка платежа по 2 рубля: при подпискъ, къ 1 февраля и къ 1 мая. При подпискъ, во избъжание ошибокъ, покорнъйше просятъ обозначать, для какого возраста слъдуеть высылать журналь. Подписка на «ЗАДУШЕВНОЕ СЛОВО» принимается въ книжныхъ магазинахъ Товарищества М. О. В О Л Б Ф Б; С.-Петербургъ, Госгиныя Дворъ, № 18. и Москва, Кузпецкій Мостъ, д. Джавгаровыхъ.